

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Llegeix aquest text amb molta atenció.

—Què hi fas, aquí, Roald? Que vas perdre alguna cosa?

—Ei, no! I tu?

—Doncs que va agradar-me tant l'abadia que he volgut tornar-hi...

—El Peter ha dit el mateix —va respondre el Roald—. Mira-te'l... És allà baix. Per cert —va afegir—, la Felicity és al confessionari. No crec que es confessi, més aviat s'amaga...

Tots dos es van mirar sense saber què més dir.

—Què, xavals? També em direu que heu tornat per veure de nou l'abadia després de ser-hi abans-d'ahir i de veure-la ahir a la tele?

JORDI FOLCK, *La guerra dels xiclets*

2 Algunes de les paraules del text que acabes de llegir tenen la primera lletra en **majúscula**. Classifica-les segons la característica que compleixin:

És la primera paraula del text.

.....

Va després de punt.

.....

És un nom propi.

.....

Va després dels signes d'admiració i exclamació si assenyalen final d'oració.

.....

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 En aquesta sopa de lletres hi ha amagats el nom de sis comarques catalanes. Troba'ls:

M	A	R	E	S	M	E	N
S	E	G	A	B	A	N	O
M	S	E	G	R	I	A	Y
M	V	U	N	F	O	Q	A
O	L	R	U	T	E	S	R
N	X	G	A	N	O	I	A
T	F	E	S	E	D	H	Z
S	E	L	L	A	V	N	G
I	P	L	G	H	U	T	R
A	S	E	D	E	N	E	P

.....,,,
,,

2 Escriu el nom de cinc comarques catalanes que no hagin sortit en la sopa de lletres:

.....

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

- 1 Aquest text ha perdut les majúscules. Copia'l més avall, però afegeix-hi totes les majúscules que hi falten:

la virgi va deixar-se anar sobre el seu seient i va fer un parell d'inspiracions profundes. abans de res havia de tranquil·litzar-se.

—ei, què et passa? —li va preguntar en lluc, que seia al seu costat.

la virgi es va inclinar cap a ell i va murmurar:

—he descobert una cosa: l'astròloga i la dona rossa que em va avisar són la mateixa persona. i justament aquesta mateixa dona està asseguda tres files darrere nostre.

THOMAS BREZINA, *El temple del tro*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Els proverbis són frases antigues i populars que contenen un ensenyament moral. A continuació te'n reproduïm uns quants:

Sort

Llanceu l'afortunat al riu
i en sortirà amb un peix a la boca.

(proverbi àrab)

Saviesa

L'home savi no lloga la cabra
perquè li faci de jardiner.

(proverbi hongarès)

Enveja

Quan tothom lloava
la cua del paó,
els ocells van cridar:
«Mireu-li les potes
i escolteu-li la veu!».

(proverbi japonès)

2 Classifica les paraules dels proverbis que acabes de llegir segons el nombre de síl·labes:

monosíl·labes	polisíl·labes		
	bisíl·labes	trisíl·labes	de més de tres síl·labes

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

- 1 El joc que us proposem consisteix a omplir la graella següent amb el màxim nombre de paraules. El grup que aconsegueixi el nombre més alt de paraules, guanya.

- 1 Feu dos grups d'un màxim de tres persones per grup.
- 2 Cada grup tindrà una graella com la de l'exemple, en què haurà d'escriure tantes paraules com pugui.
- 3 Per cada paraula correcta, us heu d'anotar un punt.
- 4 Compte!, perquè per cada paraula incorrecta o mal escrita us descomptaran dos punts.

paraules amb dígraf	
dígrafs que no es poden separar	
ny	
gu	
qu	
ll	
dígrafs que s'han de separar	
ix	
tg	
tj	
rr	
tx	
l·l	
ss	

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Separa les síl·labes de les paraules següents. Abans, però, repassa els dígrafs, perquè ja saps que n'hi ha alguns que se separen i d'altres que no.

- gat:
- terra:
- camí:
- farigola:
- aranya:
- rossinyol:
- síl·laba:
- metge:
- paquet:
- calendari:
- lluna:
- corretja:
- llaminadura:
- esgarrinxada:
- maduixa:
- casa:
- mot:
- totxo:
- joguina:
- caixa:

2 Classifica les paraules de l'activitat 1 segons el nombre de síl·labes:

monosíl·labes	polisíl·labes		
	bisíl·labes	trisíl·labes	de més de tres síl·labes

3 Descobreix les tres frases amagades d'aquest text i afegeix un punt al final de cadascuna:

L'ós bru, alt i sorrut, era l'animal més fort del bosc Podia posar-se dret i arribar als fruits més alts del castanyer Tenia les urpes tan esmolades que si esgarrinxava un tronc d'arbre hi deixava les marques per sempre més

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Què és un dígraf? I un diftong? Explica-ho amb les teves paraules.

dígraf

.....
.....
.....

diftong

.....
.....
.....

2 Busca en la lectura *L'Oriol* una paraula per a cada un d'aquests dígrafs. Després separa les síl·labes de les paraules que hagis trobat.

- ny:
- gu:
- qu:
- ll:
- ix:
- rr:
- tx:
- ss:

3 Busca en la lectura deu paraules que tinguin diftong i escriu-les. Després separa'n les síl·labes:

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Respon aquestes preguntes:

- Quants tipus de punt hi ha?

.....

- Quines funcions té cadascun?

.....

.....

.....

2 En el text que et reproduïm tot seguit hi ha quatre frases amagades. Per trobar-les, pots començar separant-ne les paraules, que han quedat enganxades. Recorda que cada frase comença i acaba amb un punt.

lesvaquedarbensorprèsperquèelbolnoselidesfeiaalesmansliclavàunscopetsambelsditsielvasnoes-
desfeialasorpresaesconvertíenunpamdenasl'endemàalanitagafàelstresbolsdelacabanaielsplantàal-
bellmigdelstronquetsdelfoc.

.....

.....

.....

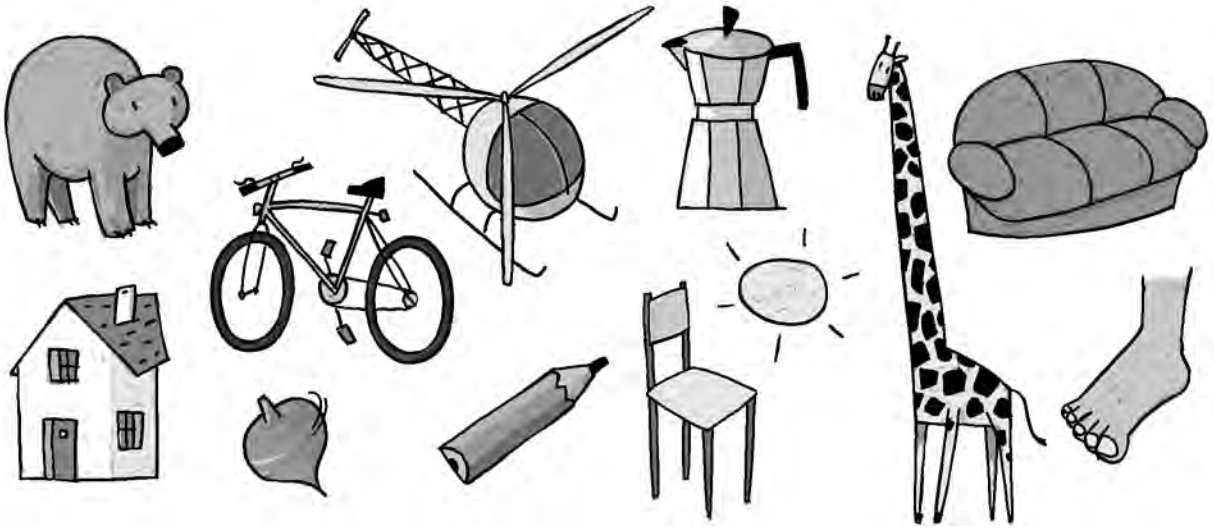
.....

.....

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Escriu a sota de cada dibuix el nom del que representa:

2 Classifica les paraules anteriors segons el nombre de síl·labes:

una síl·laba	dues síl·labes	tres síl·labes	quatre síl·labes

3 Classifica aquestes paraules segons la posició de la síl·laba tònica:

pallasso, cocodril, gerani, tècnica, tractor, gallina, pàgina, vorera, música, figura, autocar, ocell, màquina, història, espetec, pruna, vaixell, lògica

posició de la síl·laba tònica quan l'escrius		
última síl·laba	penúltima síl·laba	antepenúltima síl·laba

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Subratlla els monosíl·labs d'aquests embarbussaments:

De ploure, prou que plou
però plou poc.

El que sap
no és el que tot ho sap,
sinó el que sap
on és el que no sap.

Darrere el carrer
hi ha un ametller;
pel mes de gener,
floretes veuré.

La rica de la parròquia
no du perruca perquè li reca.

2 Completa la taula següent amb els monosíl·labs que has subratllat en l'activitat 1. Escriu-ne cinc en cada columna:

monosíl·labs tòpics	monosíl·labs àtons

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Separa les síl·labes de les paraules següents:

- casa:
- pa:
- gallina:
- gos:
- pastilla:
- cadira:
- botifarra:
- barca:
- aranya:
- ull:
- bastó:
- amagatall:
- sol:
- alicates:
- història:
- dofi:

2 Classifica les paraules de l'activitat 1 segons el nombre de síl·labes:

monosíl·labes	bisíl·labes	trisíl·labes	tetrasíl·labes

3 Escriu les paraules de l'activitat 1, separades per síl·labes, i encercla la síl·laba tònica de cadascuna:

.....

.....

.....

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Combina les lletres del quadre de més avall i escriu cinc paraules monosíl·labes, cinc de bisíl·labes i cinc de trisíl·labes:

T	B	E	M	U	O
P	N	R	V	A	F
S	L	U	I	D	C

paraules monosíl·labes

.....

paraules bisíl·labes

.....

paraules trisíl·labes

.....

2 Has trobat cap paraula de més de tres síl·labes? Si la resposta és afirmativa, escriu-les:

.....

3 Escriu les paraules que has format en l'activitat 1. A continuació, separa'n les síl·labes i encercla'n la tònica:

.....

.....

.....

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Contesta les preguntes següents:

- La coma té dues funcions bàsiques. Quines?

.....

2 Torna a escriure les oracions següents, però afegeix-hi les comes que els falten:

- La cria de la balena blanca quan neix és de color marró.

.....

- L'Anna ha comprat un enciam tres pebrots dues albergínies un manat de porros i una escarola al mercat.

.....

- La xocolata que estava molt bona es va fondre amb la calor.

.....

3 Completa aquestes enumeracions:

- Els dits de la mà es diuen:

- Les deu primeres lletres de l'alfabet són:

- Entre el cent vint i cent trenta hi ha els números:

.....

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Segons si la **e** o la **o** sona oberta o tancada, el significat de la paraula canvia. De les parelles següents, tria la paraula adequada en cada cas:

- **serè/seré**

- A les vuit en punt davant de casa teva.
- L'endemà al matí el cel estava ben

- **terròs/terrós**

- M'agrada posar-me un de sucre a la llet.
- El paisatge era d'un color, és a dir, marró.

- **desprès/després**

- Els naufrags s'han de tots els paquets que no necessitaven.
- de les notícies del migdia, presenten el temps.

2 Coneixes més paraules que compleixin les característiques de l'activitat 1? En cas afirmatiu, escriu-les:

.....

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Quines lletres porten sempre l'accent obert o greu?

a e i o u

2 Quines lletres porten sempre l'accent tancat o agut?

a e i o u

3 Quines lletres porten portar l'accent obert i tancat?

a e i o u

4 Les paraules següents tenen una síl·laba destacada que s'ha d'accentuar. Posa-hi l'accent (recorda que algunes porten l'accent obert i d'altres, tancat):

- **cam**i
- **pl**astica
- **nu**vol
- pel**ic**a
- ximpan**z**e
- **cap**itol
- **est**omac
- **pres**sec
- hipop**o**tam
- **ll**udriga

5 Totes les paraules següents han de portar accent. Escriu-los-el:

- bacalla
- Merce
- pesol
- enten
- arros
- cigro
- cafe
- anec
- pastis
- autobus

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Segons si la **e** o la **o** sona oberta o tancada, el significat de la paraula canvia. De les parelles següents, tria la paraula adequada en cada cas:

- **marquès/marqués**

- Aquest palau pertany al de Ribesbaixes.
- Si ara un gol, encara guanyariem.

- **serè/seré**

- De gran, escriptora.
- Fa un dia molt

- **després/després**

- Marxarem del cafè.
- És tan que tot ho regalaria.

- **terròs/terrós**

- Aquest color t'afavoreix molt.
- Em pots posar un altre de sucre al cafè?

2 Inventa't una frase amb cada paraula de l'activitat 1 en què quedi ben clar el significat:

-
-
-
-
-
-
-
-
-

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Totes les paraules següents han de portar accent. Posa'ls-el:

• maquina	• numero	• fabrica
• gabia	• depen	• pesol
• japones	• cafe	• assassi
• catala	• arros	• autobus
• canço	• telefon	• pressec
• satel·lit	• boligraf	• platan

2 Algunes de les paraules següents han de dur accent. Posa'ls-el. Després argumenta perquè els ha posat o no els has posat accent.

Exemple: *patinet* → *No porta accent perquè és una paraula aguda que acaba en -et.*

• patinet	• formula	• pagina
• carreto	• passadis	• avi
• anorac	• gairebe	• dificil
• estomac	• pel·licula	• historia

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Nom:

Data:

3 Completa els buits de les oracions següents:

• **mes/més**

- Va tenir vacances tot el de juliol.
- Era la senyora rica del poble.

• **be/bé**

- En Pere juga molt a tennis.
- El pastor havia perdut un

• **te/té**

- Va venir a prendre el amb una amiga.
-, aquí tens el teu llibre.

4 Consulta el quadre de monosíl·labs de la pàgina 76 del llibre. Tria'n tres parelles i inventa't una oració per a cada monosíl·lab en què quedi ben clar el seu significat.

-
-
-
-
-
-

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Completa els buits amb una vocal accentuada:

- dof.....
- m.....quina
- est.....mac
- matal.....s
- term.....metre
- volc.....
- bol.....graf
- pag.....s
- drag.....
- matem.....tiques
- l.....gica
- ex.....rcit
- t.....mbola
- m.....sica
- falc.....
- Pequ.....n
- habitaci.....
- pr.....xim

2 Classifica les paraules de l'activitat 1 segons la posició de la síl·laba tònica:

posició de la síl·laba tònica quan l'escrius		
última síl·laba	penúltima síl·laba	antepenúltima síl·laba

3 Completa les regles següents:

- Les paraules agudes s'accentuen:
.....
- Les paraules planes s'accentuen:
.....
- Les paraules esdrúixoles s'accentuen:
.....

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 El text que et reproduïm ha perdut tots els accents. Llegeix-lo amb atenció i afegeix-hi els accent que hi falten:

La puceta de les corbates

Animalet que viu a les corbates de Terrastranya. A cada corbata (pero, ep!, nomes a les de color llis) es disposen prop de cent pucetes de colors i la decoren. Per això les corbates de Terrastranya son considerades les mes boniques del mon. Una especie particular de puceta es la regleta, de forma allargada, la qual es disposa a la corbata i hi crea motius lineals bellissims.

STEFANO BENNI I PIRRO CUNIBERTI, *Els meravellosos animals de Terrastranya*

2 Escribe les paraules que has accentuat i explica d'una en una perquè les has accentuades:

- :
- :
- :
- :
- :
- :
- :
- :
- :

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Escriu per a cada nom l'article **el, la** o **l'**, segons correspongui:

- escola • hort • autobús
- arbre • escalador • Anna
- sucre • sofà • sabata
- olla • plaça • escurçó

2 Fes el mateix que en l'activitat 1:

- habitació • hindú (home) • Índia
- hèlix • hámster • ullal
- hiena • orquestra • unglà
- hamaca • universitat • huracà

3 Escriu una paraula per a cada cas:

- Desa la cullera al
- Desa el llibre a la
- Desa la llibreta a l'.....
- Ara ve de la
- Ara surt del
- Ara surt de l'.....
- Passejava pel
- Passejava per la
- Passejava per l'.....

4 Omple els espais buits amb la forma corresponent:

- Desa els ganivets calaix.
- Rega les plantes jardí.
- Ha entrat un ocell balcó.
- L'Ernest ens ve a visitar volts de Nadal.
- Prepara el menjar per ocells.

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Pobra bruixa Garlinda! El seu ordinador li ha fet una mala passada i li ha barrejat els components per fer la poció màgica. Ajuda-la relacionant els elements de les tres columnes:

bigoti	•		• òliba del desert
cua	•		• foca de l'Àrtic
ungles	•	de	• oli de flor seca
una mica	•		• hipopòtam del Nil
un gra	•	d'	• elefant de l'Índia
una orella	•		• gat siamès
parpelles	•		• ordi
unes gotes	•		• aigua del carme

2 Ara que ja tens els components de la poció de la bruixa Garlinda, redacta els passos que cal seguir per preparar-la:

.....

.....

.....

.....

.....

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Relaciona les dues columnes amb **d** o **d'**:

un plat •

de

el mes •

un joc •

d'

- maig
- enciam
- cartes
- abril
- sopa
- macarrons
- octubre
- ordinador
- mans
- espaguetis

2 Escull cinc de les unions que has format en l'activitat 1 i escriu una oració per a cadascun:

-
-
-
-
-

3 Aquests grups de paraules estan en plural. Passa'ls al singular:

• les olles:	• els indis:
• els hotels:	• les gallines:
• els italians:	• les estufes:
• els accidents:	• les habitacions:
• les hores:	• les angleses:
• els hipopòtams:	• les cadires:
• les americanes:	• les herbes:
• les universitats:	• els ullals:

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Digues si les següents afirmacions són vertaderes o falses:

El i els sonen igual que *al* i *als*. Però quan s'escriu *al* i *als*?

- Quan ens referim a un lloc: Va **al** parc.
- Quan fem referència a la destinació: Dóna-ho **al** professor.

	sí	no
L'article la s'apostrofa davant de paraules femenines que comencen per i o u o bé per hi o hu àtones.		
L'article el s'apostrofa davant de qualsevol paraula que comenci per consonant.		
Davant d'una paraula que comença per a, e, o , o ha, he, ho sempre escrivim l' .		
L'article la s'apostrofa si va davant d'una paraula femenina que comença per i o u o bé per hi o hu àtones.		

2 Inventa't un text de tres línies en què surtin les paraules **el, els, al** i **als**.

.....

.....

.....

3 Omple els espais buits:

- Desa la gorra armari.
- La gent sortia hospital.
- Enyora les galetes àvia.
- Compra coca forn del poble.
- Pren el sol balcó de casa seva.
- Es passejava universitat.
- Sempre explicava històries infantesa.

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Totes aquestes paraules porten **b** o **v**. Classifica-les:

avet bomber bleda gavardina verrell llavis llca
 rambla poble n vol
 combustible bromista blav s moble ceba fava
 canvit trobador bra azi
 advocat bomba arbre blau canvi

amb b:

.....

amb v:

.....

2 Escriu en cada requadre cinc paraules que continguin els grups **mb** i **nv**:

mb	nv

3 Completa les sèries d'aquests verbs:

saltar	<i>saltava</i>		
cantar		<i>cantàvem</i>	
ballar			<i>ballàveu</i>
agafar			

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Busca en aquesta sopa de lletres cinc paraules que portin **b** i cinc paraules que portin **v**:

B	O	M	B	E	R	S	R	R
O	I	R	C	N	S	X	A	A
M	N	O	I	V	U	R	G	M
B	V	M	L	I	Z	A	I	B
E	I	L	O	A	S	I	T	L
T	T	D	B	R	T	I	S	A
A	A	R	M	N	V	N	E	C
D	R	T	E	N	S	E	V	B
Z	N	V	A	G	T	J	N	G
T	N	C	V	M	T	F	I	L
I	A	M	B	I	E	N	T	A

2 Classifica les paraules que has trobat en la sopa de lletres:

s'escriu amb <i>mb</i>	s'escriu amb <i>nv</i>

3 Completa la regla següent:

☐	Davant de b s'escriu
☐	Davant de v s'escriu

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Completa els espais buits d'aquest text amb **b** o **v**:

Però enruno tampoc noolia can.....iar de local perquè tenia un secret: esta.....a enamorat.

La Rita, la noia que estima.....a, era periodista. Vi.....ia a la casa del costat, al primer pis. Tenia unalcó ple de flors, que dona.....a just damunt del pati de darrere del restaurant. Des de la cuina, enruno laeia quan sortia a cuidar les plantes. Si feiao, la Rita s'instal·la.....a alalcó, da.....ant d'una tauleta, i tecleja.....aertiginosament en un ordinador portàtil.

[...]

Però enruno tenia un pro.....lema: era enormement despistat; quan no es descuida.....a la sal, s'o.....lida.....a de la punta d'orenga, o de l'alfà.....rega fresca, o es deixa.....a les anxos.....es, o els tomàquets, o l'oli, o elinagre...

MERCÈ CANELA, *Per un plat de macarrons*

2 A partir de les paraules que has treballat en l'activitat anterior, digues si els grups i les formes següents s'ajusten a cap norma. En cas afirmatiu, digues a quina.

grups **bl** i **br**

.....

.....

grups **mb** i **nv**

.....

.....

formes del pretèrit imperfecte dels verbs de la primera conjugació (**-ava**)

.....

.....

dins de la mateixa família de paraules s'alternen les lletres **p/b** i **u/v**

.....

.....

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Omple els espais buits d'aquests refranys amb **a** o **ha**:

- Quan el sol sortit, el mosquit fugit.
- l'estiu tota cuca viu.
- Quan la rata entra la ratera ja no pot tornar enrere.
- Qui no té memòria, de tenir cames.
- No hi carn sense os, ni peix sense espina.

2 Omple els buits de les oracions següents amb **i** o **hi**:

- Va comprar pomes, peres plàtans.
- En Joan anirà més tard.
- Volia tornar-..... tota sola.
- No sé si trobaré el que busco.
- Vivia amb la seva tia el seu oncle.
- Va portar un gat, un gos dos periquitos.
- A l'armari desa les estovalles.

3 Omple els espais buits amb **o** o **ho** segons convingui:

- Què vols, un flam un iogurt?
- Podries jugar a futbol a bàsquet.
- No va explicar-..... fins l'endemà.
- S'..... mirava de fit a fit.
- No sé si són a Barcelona a la casa del poble.
- Tenia el nas gros. recordo molt bé.
- Escull entre llegir una novel·la un llibre de contes.

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Busca en aquesta sopa de lletres aquestes paraules. Totes porten **h**:

habitació, hivern, ahir, herba, aleshores, vehicle, història, tothom

H	A	B	I	T	A	C	I	O	R
I	B	X	I	T	S	M	O	V	X
V	R	P	T	O	T	H	O	M	S
E	E	M	N	H	Y	T	E	S	A
R	H	V	E	H	I	C	L	E	X
N	O	U	R	R	X	C	V	B	M
P	E	T	T	I	R	M	P	U	O
A	L	E	S	H	H	R	E	S	I
Q	W	E	R	S	T	A	U	I	O
A	D	A	I	R	O	T	S	I	H

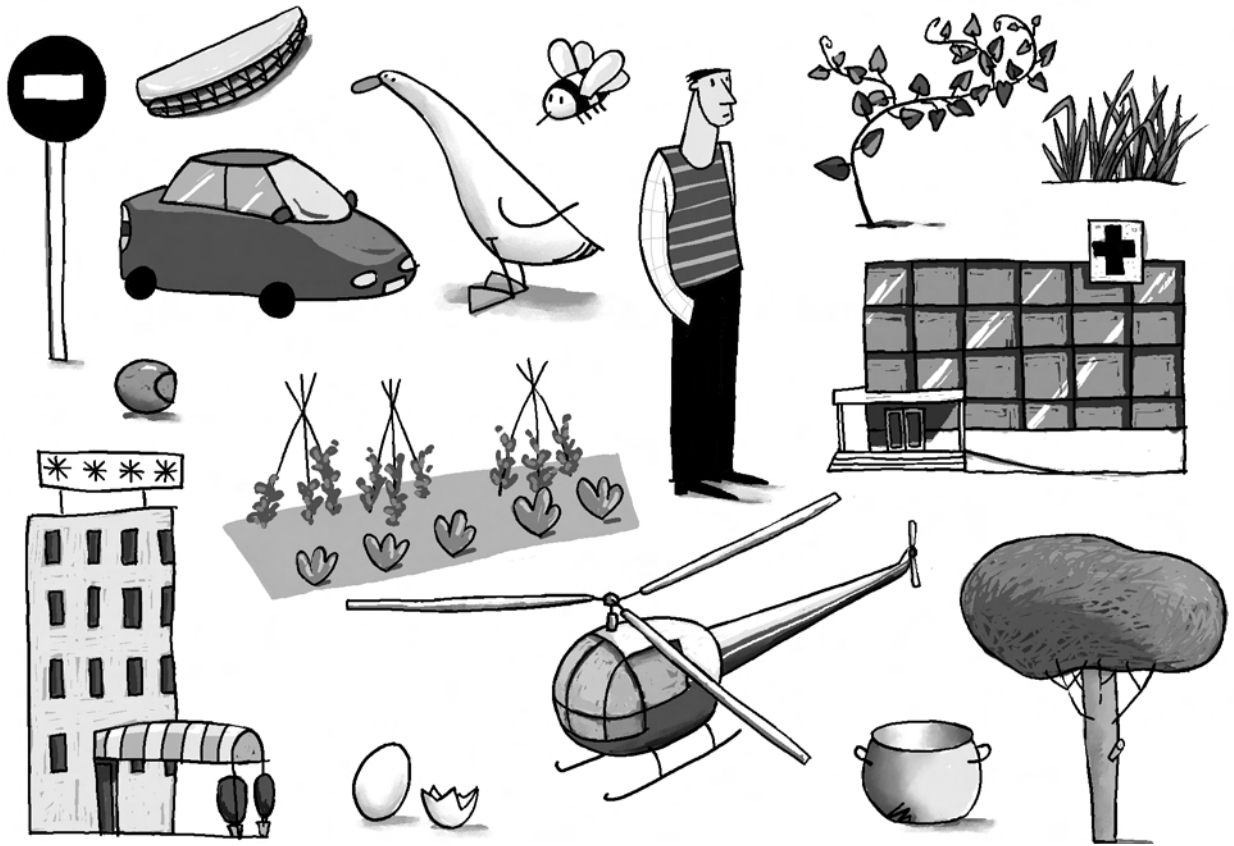
2 Inventa't una oració amb cada paraula de l'activitat 1:

-
-
-
-
-
-
-
-
-

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 En aquest dibuix surten deu paraules que porten la lletra **h**. Troba-les i escriu-les més avall:

- *harmònica*
-
-
-
-

-
-
-
-
-

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

- 1 Fixa't en aquestes oracions, perquè cada una conté una paraula que s'ha escrit amb l'ordre de les lletres canviat. Troba-les i escriu-les correctament.

Aquell jamdomor tenia molta cura dels convidats.

.....

L'animal de zoològic que agrada més a en Josep és la fagira.

.....

En Pere és viu gràcies a la intervenció del gemet d'urgències.

.....

Aquella casa era molt bonica, però el dorjamen era una mica petit.

.....

A l'estiu, quan la calor ofega de valent, refresca molt menjar-se un taleg.

.....

En Miquel em va presentar la seva magrena petita.

.....

A aquella senyora li feien molt mal els llogens.

.....

Nom: Data:

2 Classifica les paraules següents en el requadre que els correspongui, segons com es representi el so de la **j** de jaqueta.

jersei, girafa, Jesús, pijama, esponja, dijous, ginesta, jugador, joc, rajola, jutges, pàgina, mitjó, gerani, Jerusalem, injecció, granger, taronja, formatge, gelat

	davant de a	davant de e	davant de i	davant de o	davant de u
s'escriu g					
s'escriu j					

3 Completa la regla següent:

■ Escrivim davant de **a, o, u**. Exemple:

■ Escrivim davant de **e, i**. Exemple:

■ En són excepcions:,

4 Omple els buits amb **g** o **j**:

- En Gabriel ha comprat una màquina re.....istradora per a la botiga.
- No vullugar a aquestoc. M'estimo més participar en laimcana.
- Ha fet tant de fred, que s'hanelat elseranis.
- Setzeut.....es d'unut.....at men.....en fet.....e d'un pen.....at.
- He baixat al garat.....e a treure'n el cotxe.
- Hem viat.....at fins airona per veure l'oncleervasi.

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Les paraules següents contenen el so de la **j** de *jaqueta*. Classifica-les en la graella:

genoll, pijama, garatge, Jesús, joguina, jaqueta, jugar, imaginar, gens, gira-sol, girafa, gegants, pagesa, menjo, gelat, netejar, imaginar, salvatgina, Jeroni, jersei, judici

	davant de a	davant de e	davant de i	davant de o	davant de u
s'escriu g					
s'escriu j					

2 Completa la regla següent:

☐	Davant de a, o, u , escrivim	
☐	Davant de e, i , escrivim, excepte en	

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Escriu un derivat de cadascuna de les paraules següents. Observa'n l'exemple:

Exemple: *joc* → *jugador*

barreja

.....

just

.....

germà

.....

gel

.....

genoll

.....

menjar

.....

2 Fes com l'exemple i busca parelles de paraules que tinguin la sí·laba central idèntica:

Exemple: men
pet **ja** da
dor

ja

ge

gi

jo

ju

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Classifica les paraules següents segons la grafia que portin, que correspon al so de la **c** de casa:

color, queixalada, coixí, mosquit, esquerra, branca, canya, esquena, esquitxar, escudella

c	qu

2 Quan el so de la **c** de casa va davant de la **u** pot ser que dubtem si escriure **c** o **q**. Aleshores podem recórrer a la família de paraules corresponent per saber quina és la grafia correcta. Completa els buits d'aquestes paraules amb **c** o **q**:

-uadre
-uartilla
-ua
-uinera
-uadra
-uiro
-ueta
-uixa

3 Què hem de fer si volem indicar que la **u** dels grups **que** i **qui** sona?

.....

4 Llegeix aquestes paraules i veuràs que a algunes els falta una marca perquè sonin correctament. Corregeix les paraules que no estiguin ben escrites:

- barques
- qüestió
- butxaques
- conseqüència
- aqueducte
- roques

Nom: Data:

5 Omple els buits amb **c**, **q**, **qu** o **qü**:

- No t'es.....au gens a.....esta a.....titud.
- Les va.....es dea l'Arnau es passen tran.....il·les per la cleda.
- Elson.....ursants han de realitzar unesuantes tas.....es benompli.....ades.
- A.....í vanonstruir l'a.....ífer més important de laomar.....a.
- He dibuixat unuadrat en eluadern i he respost elestionari.
- A mi m'agraden les a.....tituds e.....uànimes.
- Em va preguntaruant valia elilo de tomàets.

6 Classifica les paraules de l'activitat anterior:

c	q	qu	qü

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 El so de la **c** de *casa* pot tenir més d'una grafia que el representi. Segons les vocals que l'acompanyin, escriurem **c** o **qu**. Consulta el llibre per completar la norma:

■ Quan trobem el so de la c de <i>casa</i> , escrivim c davant de
Exemples:
■ Quan trobem el so de la c de <i>casa</i> , escrivim qu davant de
Exemples:

2 Escriu vuit paraules que tinguin aquest so. Quatre s'han d'escriure amb **c** i quatre amb **qu**.

c

-
-
-
-

q

-
-
-
-

3 Inventa't una oració amb una paraula amb **c** i una altra amb **qu** de l'activitat anterior:

-
-

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Prepara un dictat de paraules. Hi ha d'haver vint paraules que continguin les grafies que corresponen al so de la **c** de casa, amb totes les possibilitats que es presenten en aquesta unitat.

.....

2 Escriu sense mirar les normes sobre el so de la **c** de casa que has estudiat en aquesta unitat. Si no te'n recordes, consulta el llibre.

.....

3 Completa els espais buits amb la grafia adient (recorda que es tracta del so de la **c** de casa):

-aixó
-uadrat
-uina
-uadre
- me.....ànic
-iosc
-ampió
- fo.....a
-estió
- cro.....eta
-asar
- es.....ena
- tomà.....et
- fre.....entar

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 En aquesta sopa de lletres hi trobaràs deu paraules que tenen el so de la **x** de *xocolata*.

X	I	S	C	L	A	R	E	C	P
E	O	D	A	A	H	O	I	A	U
M	B	N	L	I	B	X	T	I	R
E	P	H	A	Q	A	L	P	X	W
N	A	X	I	T	N	B	M	A	I
E	T	I	X	O	R	I	Ç	O	R
I	E	H	P	R	A	R	N	M	E
A	X	T	X	U	M	E	T	O	F
T	I	S	E	N	I	X	V	E	O
Q	A	O	A	D	I	B	U	I	X

.....

2 Classifica les paraules que has trobat en el quadre següent:

s'escriu amb x	s'escriu amb ix

3 A continuació et presentem dos embarbussaments. Prova de dir-los tan ràpid com puguis:

En Pinxo va dir a en Panxo:
 — «Vols que et punxi amb un punxó?».
 I en Panxo va dir a en Pinxo:
 — «Punxa'm, però a la panxa no».

Un pinxo pinxet punxava la panxa d'un panxut;
 el panxut va dir al pinxo pinxet:
 «Pinxo pinxet, no punxis, brut».

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Totes aquestes paraules tenen el so de la **x** de *xocolata*. Classifica-les en els quadres de sota:

xiulet, marxar, caixa, calaix, xoriço, xofer, aixecar, xarxa, planxa, teixit, ximple,
 xauxa, xutar, aixeta, dibuix, xarop, punxó, peix, llangardaix, xai

s'escriu amb x	s'escriu amb ix

2 Completa:

■	Escrivim x a principi de
	Exemples:
■	Escrivim x després d'una consonant i després de
	Exemples:
■	Escrivim ix després de i al final de
	Exemples:

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Totes aquestes paraules tenen el so de la **x** de *xocolata*. Completa els buits amb **x** o **ix**:

-ampany • cu.....a • rené.....er
-inès •ancleta •iprer
-emeneia • co.....í • plan.....a
-icot • a.....ò • engan.....ats
- re.....a • cala..... • pun.....ar
-oriço •arop •imple

2 Completa la regla següent:

■ Escriu x a principi de   Exemples:
■ Escriu x després d'una consonant i després de   Exemples:
■ Escriu ix després de i al final de   Exemples:

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Classifica les paraules següents segons la grafia amb què representen el so de la **g** de *gat*:

regular, jugueu, lloguer, àguila, gos, gandul, botiguer, aigua, piga, guiar, got

	davant de <i>a</i>	davant de <i>e</i>	davant de <i>i</i>	davant de <i>o</i>	davant de <i>u</i>
s'escriu <i>g</i>					
s'escriu <i>gu</i>					

2 T'ha quedat algun espai buit en l'activitat anterior? Per què?

.....

3 En quins casos escrivim **g** i en quins casos **gu** per representar el so de la **g** de *gat*?

.....

4 A algunes d'aquestes paraules els manca una marca per poder-les llegir correctament. Indica què els falta i corregeix les paraules que calgui:

aiguera, piragua, pigues, llengues, linguista, egues, presseguer, guitarra

.....

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Quan trobem el so de la **g** de *gat*, no sempre l'escrivim de la mateixa manera. Completa la regla següent sobre el so de la **g** de *gat*:

■	Escrivim g davant de les vocals
	Exemple:
■	Escrivim gu davant de a les vocals
	Exemple:

2 Completa amb **g** o **gu** els buits de les paraules següents (recorda que representen el so de la **g** de *gat*):

- jo.....ina,
- llo.....er
- se.....on,
- car.....ol,
- en.....anxa
-ix,
- à.....ila,
- se.....ida,
- llar.....es,
-aratge

3 Fes el plural de les paraules següents:

- màniga:
- poruga:
- plaga:
- eruga:
- botiga:
- bodega:

4 Escriu el singular de les paraules següents:

- algues:
- pigues:
- amigues:
- ortigues:
- formigues:
- figures:

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Busca deu paraules que tinguin el so de la **g** de *gat*. Després classifica-les en el quadre de sota. Abans de classificar-les, però, sabries dir quines caselles quedaran buides. Per què?

.....

	davant de <i>a</i>	davant de <i>e</i>	davant de <i>i</i>	davant de <i>o</i>	davant de <i>u</i>
s'escriu <i>g</i>					
s'escriu <i>j</i>					

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Fes totes les paraules que puguis combinant les síl·labes d'aquest requadre. Pots repetir una síl·laba tantes vegades com vulguis. Procura fer paraules que tinguin un nombre de síl·labes diferent.

mos	pi	ve	ta	lo	ra
sa	ven	pa	gat	la	llo
ca	di	po	ta	ga	ma
so	pe	co	te	na	ba
		got			tu

2 Classifica les paraules que has trobat en l'activitat anterior en la graella següent:

monosíl·labes	polisíl·labes		
1 síl·laba	2 síl·labes	3 síl·labes	més de 3 síl·labes
	mos-ca		

3 Fes memòria i completa:

Una síl·laba és

Segons el nombre de síl·labes, les paraules es poden classificar en:

-: tenen una síl·laba.
-: tenen més d'una síl·laba.
 - bisíl·labes:
 - trisíl·labes:
 - tetrasíl·labes:

Nom: Data:

4 A totes les paraules que segueixen els ha caigut l'accent. Posa'l a cadascuna, segons calgui:

- maquina • util • cami • cafe • clix**e**
- vuit**e** • cantare**e** • tambe • tecnic • aix**o**
- camio • arros • Alicia • proxim • frances
- capita • helicopt**e**r • neixer • rapida • bustia

5 Ara classifica les paraules de l'activitat anterior en el quadre següent:

paraules agudes		paraules planes		paraules esdrúixoles	
amb accent	sense accent	amb accent	sense accent	amb accent	sense accent

6 Posa accent a les paraules següents, si cal:

- sac • historia • gripau • cultural
- peo • llapis • llençol • albad**e**s
- pau • xiscle • musica • boti
- alzina • anima • harmonios • cantir
- necesser • domino • Llatzer • pesol
- melons • sindria • cogombre • matematiqu**e**s

7 Ara accentua aquestes paraules, segons el so de la vocal tònica:

- melo • calabos • victoria • medic
- curios • sere • bolit • tambe
- ximpanze • dese • petal • creixer
- il·logic • pure • intrepid • tragic

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Separa en síl·labes les paraules següents i classifica-les segons la graella de més avall:

- supermercat
- oli
- aspiradora
- plàtan
- endevinalla
- pa
- globus
- armari
- nou
- matoll
- gripau
- airejar
- furgoneta
- cadira
- ull
- dofí
- autobús
- taxi
- avís
- escolà
- xocolateria
- grup

monosíl·labes	bisíl·labes	trisíl·labes	polisíl·labes

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Llegeix amb atenció aquests poemes:

La Margarida

Sóc petita i sóc gentil:
 sempre arribo al mes d'abril.
 Pels pradells em trobaran,
 tot just trec el cap brillant.
 M'he posat, només per joc,
 un capell que és blanc i groc.

Missenyora: quan passeu,
 mireu bé dessota el peu,
 que no hi hagi, tot dolçor,
 el meu tendre caparró,
 perquè sempre vaig dient:
 «ja han fugit el fred i el vent»

MARIÀ MANENT

Diumenge

Qui no tinga en la finestra
 dos testos de flors germans,
 un ocell dins una gàbia,
 i un cor ben enamorat,
 no sap el que és benaurança
 ni podrà saber-ho mai.
 I a fe us dic que es bella cosa
 el diumenge al desvetllar-se,
 veure en les flors de la rosada,
 sentir l'ocell refilar
 i, per gaudir-lo amb l'estimada,
 un jorn de festa al davant:
 amb l'estimada que us espera
 abocada al finestral
 amb el vestit dels diumenges
 que és aquell de colors clars.

JOAN MARAGALL (adaptat)

2 Subratlla la vocal tònica de cada paraula dels poemes anteriors. Després completa'n la graella:

agudes	planes	esdrúixoles

Nom: Data:

3 Pensa i completa aquesta graella:

	agudes	planes	esdrúixoles
noms d'animal			
noms d'objecte			
noms de menjar			
noms de població			

4 Llegeix de nou la lectura i classifica les paraules amb accent segons aquesta graella:

agudes	planes	esdrúixoles
país	moltíssim	típica

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 En els refranys següents no hi ha cap paraula accentuada. Posa-hi els accents que calgui i classifica'ls segons si són diacrítics o no.

- Secret de dos, es perillos; secret de tres, no val res.
- Aigua de gener, omple botes i graner.
- Deu dona garrofes a qui no les pot rosegar.
- Qui tot ho deixa pel net, ven la capa en temps de fred.
- Qui es menja la carn que rosegui els ossos.
- En una discussio, qui calla primer es de bona familia.
- Mata el porc pel gener, si vols que es conservi be.
- Preso i llit son prova d'amic.
- Al que es passat, l'oblit.
- Qui llengua te a Roma va.
- Menys parlar i mes actuar.
- Cada casa es un mon.
- Pages lluner omple poc el graner.
- Vols coneixer el gener? Mira l'ametller.

accent segons les regles	accent diacrític

2 A cada una de les frases següents hi ha una paraula que ha de portar dièresi. Col·loca'l on calgui:

- El gat té una oida molt fina.
- Aquella noia portava un paraigues molt estrafolari.
- El paisos del nord d'Europa són els que tenen un nivell de vida millor.
- La nostra veina juga a cartes amb el meu cosí.
- Al zoo de Barcelona es va trobar un pingui a la gàbia dels elefants.

Nom: Data:

3 En aquesta sopa de lletres hi ha 10 paraules amb diftong. Troba-les, escriu-les a sota i separa-les en síl·labes.

R	E	I	N	A	T	P
T	V	A	E	C	A	E
P	U	G	R	T	U	U
U	I	F	U	I	R	M
O	T	R	O	I	O	P
R	P	E	R	U	A	B
B	O	I	U	A	D	O
S	I	M	P	L	A	T
L	L	A	U	N	A	N
L	L	E	N	G	U	A

4 Fes una frase amb cadascuna de les paraules anteriors.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Completa:

més-mes

- El d'octubre és quan bolets vaig trobar.

té-te

-, agafa els diners i paga el que he pres.

són-son

- uns avorrits, tot el dia tenen

nét-net

- El meu és el que va més

dóna-dona

- el formatge a la meva

ós-os

- L'..... es va menjar tot el dinar menys l'..... del conill.

2 Subratlla les paraules que tenen diftong i encercla'l:

dij <u>ou</u> s	noia	via	suau	dieta	veïna	tia
ciència	beina	canoa	quatre	trencanous	guèiser	lleó
història	guant	bou	riure	mensual	boira	diari
poema	rebaixa	avió	bonsai	suar	mai	cuina
camioner	curiós	violí	eixugar	oceà	guitarra	persiana

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Marca els diftongs que hi ha en aquest proverbis i refranys:

Tot esperant que les gallines
caiguessin del pal,
la guineu es va morir de fam.

A la taula d'en Bernat,
qui no hi és, no hi és comptat.

Quan tothom lloava
la cua del paó,
els ocells van cridar:
mireu-li les potes
i escolteu-li la veu.

Panxa plena fa bullícia,
panxa buida fa malícia.

A l'hivern boirina, i neu per veïna.

De diners i de bondat,
la meitat de la meitat.

El llop sempre
caça lluny
del seu cau.

Qui m'ha lloat
més que no calia,
o m'ha enganyat
o enganyar-me volia.

Moltes candeles
fan un ciri pasqual.

2 En aquesta sopa de lletres hi ha 10 paraules que han de dur dièresi. Busca-les i escriu-les:

P	I	N	G	U	I	R	T	S	O
A	P	R	A	U	L	X	E	M	I
S	C	E	W	H	I	U	V	V	T
Q	R	A	I	M	G	A	S	E	S
U	P	J	B	N	N	L	I	I	E
E	Q	D	E	I	T	S	N	N	U
S	R	L	O	Z	B	G	K	A	Q
T	L	R	R	A	P	J	H	Q	L
A	E	T	R	A	I	D	O	R	B
H	G	J	L	A	S	I	U	L	L

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Recorda la definició de **paraules homòfones** i torna-la a escriure:

.....

2 Completa les oracions amb la paraula homòfona que correspongui.

amb/em, tan/tant, quan/quant, bocal/bucal, bòlid/ bòlit, hostatge/ostatge

- Ens ho passem bé durant les vacances!
- pentinaré com un pallaso.
- Aquesta taca es pot treure sabó.
- temps sense veure'ns!
- ho penso m'esgarrifo.
- Espero que no plougui com ahir.
- Guarda els bombons en el
- L'..... va ser alliberat per la policia gràcies a la col·laboració ciutadana.
- Avui hem jugat a amb unes peces de fusta noves.
- L'..... d'aquesta setmana ha estat de 128 persones. La setmana que ve es preveu hostatjar-ne 50 més.
- Demà aniré al dentista perquè em faci una neteja
- El ha fet un avançament molt emocionant durant la cursa.

3 Les parelles de paraules que tens a continuació són homòfones. Escriu una frase amb cadascuna. Si et cal, consulta un diccionari.

acte:

acta:

buit:

vuit:

maça:

massa:

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Quina d'aquestes propostes defineix les paraules homòfones:

- Són grups de paraules que s'escriuen i es pronuncien igual i que volen dir el mateix.
- Són paraules que no s'escriuen igual, però que tenen el mateix significat.
- Són dues o més paraules que sonen igual, però que s'escriuen diferents i també tenen significats diferents.

2 En aquesta sopa de lletres hi ha 10 paraules homòfones. Troba-les i utilitza-les per completar les frases de sota.

T	A	U	L	A	D	A	G	T	C
E	M	A	N	A	R	D	M	I	A
U	E	M	E	R	C	A	T	D	S
L	N	T	L	C	R	L	A	R	S
A	A	U	E	C	S	L	Z	G	A
D	R	C	A	B	L	O	A	L	L
A	M	T	I	U	N	C	A	Ç	A

- Tota la s'ha aixecat per aplaudir els cuiners del restaurant.
- Al meu germà li agrada molt
- He les pel·lícules que em ve de gust anar a veure.
- Passa'm la perquè he d'escudellar el brou.
- Si vols trobar peix fresc, has d'anar al a primera hora.
- He fet una al llibre que em vas regalar i sembla molt interessant.
- Han caigut algunes teules de la de la masia on estiuem.
- Els gossos de són molt veloços.
- La meva mare ha fet una de pasta.
- El pastor va el ramat fins a la muntanya.

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Identifica les parelles de paraules que hi ha en les oracions següents, encercla-les i digues quines són homòfones i quines no. Raona-ho.

- El camió que transportava bales de palla s'ha aturat davant els nens que jugaven a bales.
- El vel de la núvia era tan llarg com el bel de l'ovella que hem sentit tot el matí!
- Mentre seia al banc del parc, he vist com atracaven el banc.
- Éi caló és el nom de la llengua dels gitanos, però el que jo tinc ara és molta calor.
- He deixat les claus del cotxe vora els claus i el martell que m'he d'emportar aquesta tarda.
- El meu veí és molt sensat perquè està censat allà on viu.

Són homòfones:

.....

2 Pensa quina paraula pot ser l'homòfona de cadascuna d'aquestes i fes una frase amb cadascuna:

ex. **sent** (verb *sentir*) / **cent** (numeral)

- *La Llúcia diu que no hi **sent** gaire bé.*
- *La impressora m'ha costat **cent** euros.*

celler /

.....

.....

boscà /

.....

.....

escolà /

.....

.....

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Classifica les paraules següents segons el so de l'essa. Després completa les normes de sota.

música, consell, onze, ocell, zebra, classe, resum, calçat, visita, anglesa, missió, felíç, cella, cassola, grisa, dolça, braç, insecte, cançó, salobre, colze, estruços

tenen so d'essa sorda	tenen so d'essa sonora

- Per escriure el so de la essa sorda fem servir les grafies:
- Per escriure el so de la essa sonora fem servir les grafies:

2 Completa aquestes paraules amb la grafia que convingui, tenint en compte que totes tenen el so d'essa sorda:

- nece.....ari
- bre.....ol
- ca.....ador
-èntims
- na.....ió
- en.....enyar
- in.....ecte
- ma.....a
- di.....abte
- pré.....ec
-opa
-enyal
- ro.....a
- pi.....arra
- ta.....a
-iutat
-uro
-egell
-etanta
- pla.....a

3 Completa aquestes paraules amb la grafia que convingui, tenint en compte que totes tenen el so d'essa sonora:

- al.....ina
- cator.....e
- ga.....os
- bri.....a
- bru.....a
- ro.....er
- vi.....ita
- ro.....ada
- sen.....ill
-ebra
- tret.....e
- cami.....a
-ero
- co.....ina
- sorpre.....a
- sal.....e
- page.....a
- on.....e
- col.....e
- cau.....a

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Classifica les paraules següents segons que tinguin el so d'essa sorda o d'essa sonora:

quinze, savi, casa, sabata, pinzell, cervesa, cirera, sal, cosí, bicicleta, museu, calze, televisor, cosa, plaça, tros, calç, consell, cèrvol, zona, enzym, música, llençol, classe

tenen so d'essa sorda	tenen so d'essa sonora

2 A partir dels exemples anteriors, completa quan has d'utilitzar cada grafia:

s sorda

- a** Quan trobem la essa sorda a començament de paraula, utilitzem les grafies i
Exemples:
- b** Quan trobem la essa sorda entre vocals, utilitzem la grafia Exemple:
També podem trobar la Exemples:
- c** Quan trobem la essa sorda entre consonant i vocal, utilitzem les grafies, i
. Exemples:
- d** Quan trobem la essa sorda a final de paraula, o de síl·laba seguida de consonant, utilitzem les grafies i Exemples:

s sonora

- a** Quan trobem la essa sonora a començament de paraula, utilitzem la grafia
Exemples:
- b** Quan trobem la essa sonora entre vocals, utilitzem la grafia
Exemples:
- c** Quan trobem la essa sonora entre consonant i vocal, utilitzem la grafia
Exemples:

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Escriu el nom de les paraules definides al costat de la seva definició i, després, busca-les en la sopa de lletres de sota. Tingues en compte que totes les paraules contenen el so d'essa sorda o sonora.

- Substància que es fa servir per eliminar l'olor de suor:
- Local on es reuneix la gent per fer activitats culturals o de diversió:
- Aparell per reproduir les cintes enregistrades. Magnetòfon:
- Conjunt de branquetes, fulles seques, etc., que hi ha als boscos i jardins:
- Planta que fa raïm:
- Llegum de forma arrodonida i color carbassa clar:
- Botigues:
- Fi, de tacte no gens aspre:
- Fer una línia damunt una superfície:
- Conjunt de pedretes minúscules que es desprenen de les roques i que se sol trobar a les platges:
- Mamífer semblant a un cavall que té el pèl clar i ratlles fosques:
- Lloc on hi ha molts animals diferents, sovint provinents de llocs exòtics, reunits perquè la gent pugui veure com són:
- Arbre el fruit del qual és la gla:
- Fenòmen en què un astre tapa tot o una part d'un altre astre:
- Acte d'agafar velocitat per saltar un obstacle:

E	M	B	R	A	N	Z	I	D	A
G	O	R	G	I	C	U	A	U	S
L	O	O	N	I	S	A	C	O	O
O	Z	S	D	T	R	A	Ç	A	R
C	A	S	S	E	T	R	U	S	R
I	M	A	J	Z	E	B	R	A	A
R	C	N	A	M	P	F	H	N	Y
D	E	S	O	D	O	R	A	N	T
Z	P	C	E	C	L	I	P	S	I
T	A	L	Z	I	N	A	X	E	D

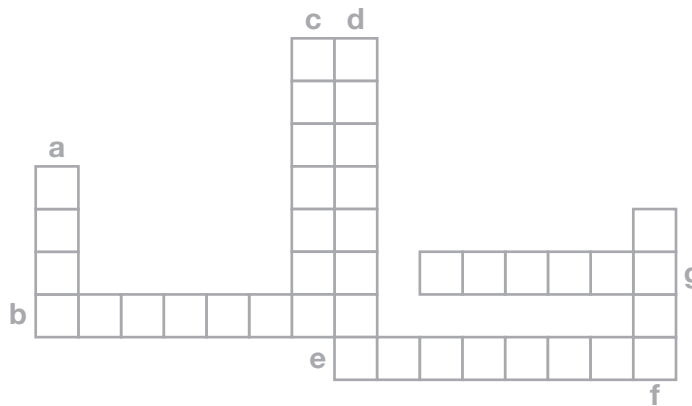
Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Les síl·labes d'aquestes paraules s'han barrejat. Ordena-les i escriu-ne les paraules en els espais del costat:

• ra gi fa	• ja ron ta
• pet da ja	• no ta gi
• tat jes ma	• ni gi a ber al
• gi fu da	• llot re ge

2 Completa aquesta graella amb l'ajut de les definicions que tens més avall.

- a De poca edat.
- b Fer que una cosa comenci a funcionar.
- c Que és afectat a jugar, a fer entremaliadures.
- d Ciència que té per estudi la Terra.
- e Qualitat d'àgil.
- f Part del cos de les plantes superiors que duu fulles.
- g Bosc molt dens amb molts arbres, típic dels països tropicals.

3 Completa aquestes paraules amb les grafies **g**, **j**, **tg** o **tj**:

•avelina	•eure	•ornaler	•udici	• pi.....ama
•írgola	• pa.....e	• ar.....ent	•ener	• mar.....inal
• fo.....a	• mar.....e	• mon.....eta	• rega.....e	• feine.....ar
• pe.....ada	•ardí	• se.....e	• gara.....e	• fe.....e
•inesta	•egant	•imnàs	•emec	•ironí
•oaquim	•ueu	•espa	•erarquia	• lle.....enda
•ulivert	• farin.....itis	•elat	• le.....ítim	•u.....essa

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Destria, d'entre les paraules del requadre, aquelles que tenen el so de **gel** o de **platja** i col·loca-les en la graella de sota:

projector, gat, joguina, imatge, girafa, guitarra, aritja, Jesús, jugador, jersei, metge, guepard, justícia, viatge, geni, setze, gitano, salsitxa, natja, jardí, gegant, geografia, joc, gimnàs, politja, jerarquia, girar, jaguar, japonès, jota, patge, lletjor, coratge, jeroglífic, joia, gos, llotja, jove, fitxa, jubilar, judo, calitja, galeta, equipatge, guineu, gust, guerra, sutge, jungla

sona com <i>gel</i>	sona com <i>platja</i>

2 Ara copia les paraules de la graella en el requadre següent i completa el text de sota:

	a	e	i	o	u
S'escriuen amb g o tg					
S'escriuen amb j o tj					

- Davant les vocals **a, o, u** escrivim les grafies: i
- Davant les vocals **e, i** escrivim les grafies: i

Nom: Data:

- 3 Subratlla totes les paraules d'aquest text que contenen el so de **gel** i de **platja** i, després, fes una frase amb cadascuna.

El pare exclama amb veu ronca que li puja del fons més pregon de l'estómac:

—Llesta?

—Sí... No!! —brama tot d'una la mare i remena la bossa de mà. La targeta de metro! I arrenca a córrer cap a l'habitació mentre se la sent rabiüda:

—És clar, com que sempre me n'he d'ocupar jo, de tot!

El pare es mossega la llengua per no dir una bestiesa i torna a mirar el rellotge, l'agulla més petita del qual campa frenètica devorant segons. Es passa la mà pels cabells i la tremolor del llavi inferior se li trasllada a una parpella.

—Vols afanyar-te dona de Déu, que el metge tancarà la consulta!!

Corrents la mare remena calaixos, escorcolla butxaques, regira l'armari... sense cap resultat encoratjador. Aleshores enceta unes severes investigacions fins que, dins el joiell de la bijuteria i entre uns números de cecs endarrerits, descobreix la targeta de metro. Pensant «T'estàs fent gran, Joana. Ja no et recordes d'on guardes les coses», torna al rebedor, aquest cop al galop.

J. DE DÉU PRATS, *Anorak* (text adaptat)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 En la sopa de lletres següent hi ha 10 paraules que tenen el so de **ge**. Troba-les.

A	T	O	G	I	T	A	N	O	A
J	U	B	I	L	A	R	L	A	L
E	I	J	E	R	S	E	I	O	Z
V	B	E	V	H	G	G	I	U	G
N	S	C	R	S	A	L	P	Z	I
E	Q	T	T	M	U	P	G	E	P
E	U	E	G	J	U	G	A	D	A

2 Subratlla les paraules d'aquest text que contenen el so de **ge**.

M'he fet vegetarià per motius polítics! —afirma amb contundència l'Anorak. —A les granges de gallines només falta el cartell de «Pondre ous fa lliure»... Per no parlar del dopatge que pateixen les bèsties de matança, pitjor que el dels futbolistes... I les condicions en què viuen?... tota la seva existència amuntegats com la gent en un vagó de metro en hora punta...

—Prou de romanços! A veure, què menjaràs a partir d'ara?

Després de repartir el dinar, la mare pregunta què els sembla.

Es creuen mirades furtives. CD Rom, en un genuí acte de supervivència, pren la iniciativa.

—Està molt bo... però he reflexionat els arguments d'Anorak i crec que té raó...

—Com? —xiscla la mare.

La dona, desconcertadíssima, es mira el seu marit que té el cap baix i juga amb els peus de porc. L'home la mira de cua d'ull, agafa empenta i engega:

—Em sap greu, però crec que els nois tenen raó...

La mare, ofesa, talla un bocí de peu gelatinós i se l'encabeix a la boca. Una minúscula llàgrima li cau galta avall quan d'un cop sec engoleix la manduca.

J. DE DÉU PRATS, Anorak (text adaptat)

3 Troba les paraules definides:

- Medicament que es fa entrar dins del cos per mitjà d'una agulla.
- Que viu en llibertat, a la natura, sense domesticar.
- Bosc de faigs.
- Estar estirar sobre el terra, en un llit, etc.

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Escribe dues paraules per a cada un dels diferents sons que representa la grafia **x**.

.....

.....

.....

2 Subratlla les paraules del text que continguin el so de **xeix**:

Durant una visita a un poblet molt pobre de Mèxic, em vaig aturar en una botiga de rampoines i vaig agafar un diari vell i polsós que havia pertangut a una noia anomenada Maria i que havia viscut per allà a prop amb la seva mare. Suposo que no li farà res si comparteixo la seva història amb vosaltres.

El pare de la Maria va morir quan ella era petita i, per això, la seva mare va haver de treballar durament fent de terrissaire. Quan l'àvia paterna va ser massa gran i delicada per cuidar-se tota sola, va haver d'anar a viure amb la Maria i la seva mare.

Quan a l'àvia Rosa li va caure un bol a terra, la mare de la Maria es va enfadar:

—Ets massa maldestra per menjar amb la millor vaixela que tinc. Té, menja amb aquest senzill bol de fang.

L'endemà al vespre, a l'hora de sopar, l'àvia Rosa va vessar el cafè a la catifa, aleshores la mare va perdre els estreps, i li va preparar una taula al porxo.

La Maria va anar a veure l'àvia per tranquil·litzar-la.

—Em sap molt de greu com et tracta la mare. Deus estar dolguda. Però sé com ajudar-te: demà al vespre, a l'hora de sopar, vull que tornis a fer caure el bol una altra vegada.

—No t'entenc —va xiuxiuejar l'àvia Rosa. Si deixo caure el bol, la teva mare s'enutjarà i m'escridassarà.

—Encara que s'enutgi, no pateixis —va dir la Maria. Tot anirà bé, ja ho veuràs.

BRUCE LANSKY, «El bol de l'àvia Rosa» dins *Noies en acció* (text adaptat)

3 Acaba el conte a la teva manera, però has d'utilitzar algunes paraules amb el so de **ics** o **igz**.

.....

.....

.....

.....

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Emplena aquesta graella a partir de les paraules de la lectura *La bici nova*.

so xeix (com panxa)	so ics (com taxi)

2 Ara escriu algunes paraules que continguin el so de **ics** (gz) com *examen*.

.....

3 A partir del que has vist, completa:

a El so de xeix s'escriu darrere de i en els altres casos. Exemples:

b El so d'ics (ks) s'escriu sempre Exemples:

c El so d'ics (gz) s'escriu sempre Exemples:

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Quants sons diferents representen les grafies **x**, **ix**? Posa exemples per a cada cas, que no siguin els del llibre.

.....

2 Completa les paraules següents amb una **x** o **ix**. Després indica quin so representen en cada cas.

-atonada • cru.....iments • antor.....a • an.....ova
- mà.....im • e.....agerat • te.....à • e.....aminar
- fa.....a • sa.....ofon • de.....ar • sinta.....i
- en.....ampar • lè.....ic • galà.....ia • ar.....iduc

3 Escriu un text breu on hi hagi el màxim possible de paraules amb les grafies **x** i el dígraf **ix**.

.....

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Subratlla les lletres mudes que trobis en el fragment següent:

Aquesta història que ara començo és, segurament, l'esdeveniment més extraordinari que he viscut en tota la meva vida i és el fet que va significar, per a la meva família i per a mi, un canvi més gran. Per això us el vull explicar, perquè en quedi memòria, perquè hi ha coses que la gratitud i la fasciació no han de voler oblidar mai.

M. ÀNGELS GARDELLA, *La pell del lleó*

2 En aquestes oracions la grafia **r** muda no hi és. Posa-la on calgui:

- Quan anava a cal forne a busca pa, m'ha caigut el clau a terra.
- El menjador de la casa nova té molta clar, però en el rebedor fa fosco.
- No puc saber com podia portar aquell arbre tan pesat pel camí tan estret del bosc.

3 Torna a escriure aquest text però escriu-hi la grafia **h** quan calgui:

Abitants d'un planeta desconegut an arribat a la Terra a bord de la seva nau espacial. O an explicat a les notícies. A estat en un poblet de Galícia. Totom està una mica espantat, s'an vist uns llums molt brillants als afores del poble. S'an sentit uns sorolls eixordadors i els homes i dones an sortit de les seves cases a corre cuita. An agut de portar una persona a l'ospital amb el primer veicle que an trobat. Avui ja i a anat una bona representació de personal científic i membres del govern. Algú a dit que air ja va veure alguna cosa estranya.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4 A part de les lletres **h** i **r**, quines altres lletres poden ser mudes? Posa dos exemples de cada.

.....

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Subratlla les lletres mudes de les paraules següents:

- habitació • hora • sabater • home • camp
- comprar • vehicle • volant • vehicle • quant
- pensant • arbre • accent • hàbil • tant
- calor • hi ha • llamp • habitar • amb
- obrer • hi havia • tomb • salt • clauer
- penjador • cantar • higiene • volt • client

2 Corregeix les lletres mudes que facin falta i escriu les paraules corregides en la graella de més avall.

- **h** → igiene, veicle, ome, air, ora, erba, abilitat, ospital, i avia, otel.
- **r** → tambo, segu, retolado, penjado, abre, apendre, compendre, forne, claro.
- **t** → al, malal, asfal, mol, sal (saltar), vol (voltar), tan (quantitat), quan (quantitat).
- **p/b** → llam, cam, tom, am, trem, escam, estram.

h	r	t	p/b

3 Escriu en els espais buits les lletres mudes que convingui:

- Estava malal..... i no volia p.....endre el medicamen.....
- Va vole..... ana..... a fe..... un tom..... pel cam..... am..... el tracto....., però el seien..... era tan baix que no arribava al volan.....
- Va deixa..... les sabates al sabate.....
- Tota la gen..... que vulgui visita..... l'ajuntamen..... haurà de passa..... pel pon.....
- A.....i..... vam talla..... l'.....erba duran..... unaora bona.
-iavia uns retolado.....s que feien olo..... de fruita.

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Quines lletres poden ser mudes? Posa exemples de cada cas.

.....

2 Com podem saber si hem d'escriure una lletra muda? Explica-ho amb exemples.

.....

3 Subratlla totes les lletres mudes d'aquestes oracions:

- Aquest matí hem passat molta calor i, per aquest motiu, ens hem assegut tranquil·lament a fer una orxata a la terrassa d'un bar.
- No sé quant em va costar aquest retolador, però justament avui se m'ha acabat el que em vas regalar. Sort que tenia aquest!
- S'ha posat malalt i li han prohibit de prendre cafè.

4 Corregeix aquestes oracions, hi falten totes les lletres mudes:

- Volia ana a l'agrupamen, però feia tanta calo a l'ivernacle que es va mareja tan que no va pode sorti de casa.

.....

- Ai van di que amb la mor del Rober, aquet poble de la vall quedarà desabitat, és a dir, no i viurà ningú.

.....

- La millo ora per talla l'erba és quan fosqueja, perquè no fa sol ni tanta calo.

.....

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Emplena els espais buits amb el grup de grafies corresponent en cada cas.

nv

mp

mb

mm

• ca.....iar	• assu.....te	• co.....enciment	• ru.....
• bo.....a	• e.....oltar	• co.....emorar	• i.....ent
• i.....ens	• ca.....	• rebo.....ori	• a.....ulància
• e.....à	• a.....aixada	• e.....udir	• su.....tuós

2 Completa les paraules de sota amb els grups de grafies que et proposem. Fixa't que totes porten la geminada (**ll**). Després, escriu-les al costat.

col·	lecció	
	limitat	
il·	laborar	
	lusió	
	lustre	
	legi	

nov.....	el·la	
pup.....		
gor.....	il·la	
mortad.....		
parc.....		

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Classifica aquesta llista de paraules a la casella que correspongui:

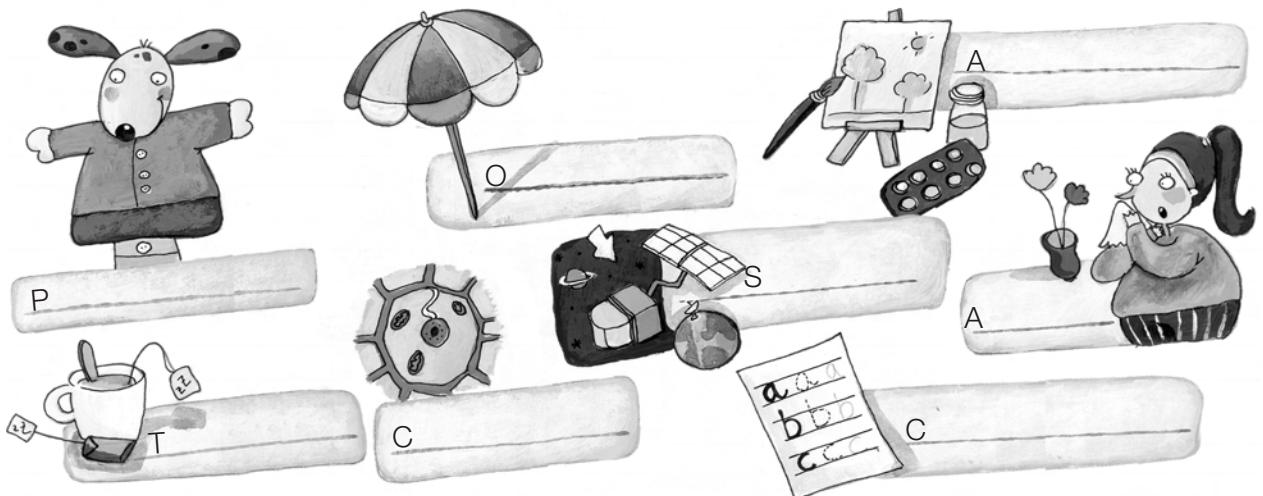
canviar, ambulància, commemorar, bomba, invent, rebombori, ambició,
envoltar, emmudir, company, immigrant, simpatia, investigar, Gemma,
enmig, benmereixença, tramvia, cogombre, circumvalació

mb/mp	nb/np	mm	nm	mv	nv

2 Completa :

- Davant de **b** i **p** sempre escrivim; no hi ha cap excepció.
- Davant de **m** escrivim, excepte en
- Davant de **v** escrivim, excepte en

3 En aquest dibuix hi ha representats 8 elements el nom dels quals s'escriu amb **l·l**. Busca'ls i escriu-los en el rètol corresponent.

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Busca en la sopa de lletres següent 10 paraules que portin **ll**:

C	O	L	L	E	C	C	I	O	X	L	Y	N	A	S	R
A	I	C	N	E	G	I	L	L	E	T	N	I	Q	E	U
R	T	S	P	I	Z	X	L	L	J	M	L	R	U	E	Q
P	R	L	Y	U	C	F	U	P	P	U	T	W	A	I	I
B	A	N	N	F	I	Q	M	O	M	R	T	S	R	L	A
V	N	P	I	U	G	M	I	L	N	M	B	I	E	L	V
S	Q	G	U	W	O	C	N	B	V	R	G	S	L	E	P
E	U	D	S	J	L	N	A	J	P	E	J	G	L	G	R
W	I	N	R	R	L	L	R	S	L	Q	U	Y	A	A	L
L	L	V	A	R	I	C	E	L	L	A	B	J	C	L	G
V	L	B	C	D	A	T	O	Z	C	C	Y	O	N	Y	R
A	I	R	T	M	P	C	T	C	I	N	L	B	D	S	P
A	T	F	R	S	T	R	C	V	G	L	I	M	U	Q	U
Q	A	N	M	L	P	U	T	B	O	V	R	B	M	L	P
W	T	B	N	T	R	R	P	C	L	J	C	X	Z	C	T

2 Completa les paraules següents amb **ll** o **ll** i, després, escriu una frase amb cadascuna. Si et cal, consulta el diccionari.

- so.....icitat
- a.....egre
- so.....ució
- cè.....ula
- pà.....ida
- e.....aborar
- insta.....ar
- mi.....ió
- mi.....igram
- cè.....ebre

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Relaciona cada so amb la seva representació gràfica:

[á]	a	[ɔ]
[é]	e	[ú]
[éi]	i	[ə]
[i]	o	[i]
[ó]	u	[u]

2 Subratlla les vocals de les paraules següents i escriu la representació del seu so, com en el model:

c a m i ó
[ə] [i] [o]

samarreta estoig bicicleta

calculadora botifarra perill

3 Completa la graella amb paraules que continguin la vocal especificada en cada cas. Escriu 5 exemples de cada.

[á] com cas	[é] com dent	[éi] com cel	[ó] com bony	[ɔ] com col
[i] com fil	[ú] com ull	[u] com carro, humà	[ə] com porta, cotxe	

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Quins sons vocàlics hi ha en català?

.....

2 Quines grafies tenim en català per representar els sons de les vocals?

.....

3 Classifica les paraules següents segons el so de la vocal subratllada.

pell, nas, ratoli, escletxa, febre, ètic, bicicleta, salmo, cel, be, boo, boligraf,
 escola, canvi, camp, marc, avi, jutge, bodego, cabell, vidre, genoll,
 bossa, caixa, galop, carto, paper, pesol, enva, solar, humit, porxo

[a]	[ɔ]	[ɛ]	[e]
[i]	[ɔ]	[o]	[u]

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

- 1 Subratlla totes les vocals del text i escriu a sota de cadascuna el símbol del so que representa. Si et cal, consulta el llibre.

Aquell dia no sabien on anar i van decidir que ho farien a sorts. Si sortia cara, anirien a casa del Toni, si sortia creu, anirien a la plaça. En Pere esperava que sortís cara: ell volia veure un joc d'ordinador que tenia en Toni i que li agradava molt.

- 2 Llegeix aquest text que el teu mestre o mestra et dictarà. Té molt en compte la grafia dels sons vocàlics.

L'Àlex venia gairebé cada nit i ja des del vespre hi acudia gent fina i de fora del barri a causa de la propaganda que en feia en alguns diaris i revistes. A més, per als qui volien sopar sense afartar-se servíem uns plats, que en dèiem lleugers i que preparava la Maria, que potser tenia tan o més bones mans per cuinar que la Francisqueta. Coincidia, també, que el barri estava de moda perquè s'hi havien obert força teatres i cinemes, d'aquests de sala petita i públic entès, i abans d'entrar o en sortir de les sales anaven a menjar alguna cosa al bar Tomeu.

ORIOl VERGÉS, *La gent del barri*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Escriu el plural d'aquestes paraules:

- cambra
- drama
- aleta
- caputxa
- dècima
- estaca
- manta
- persona
- raça
- ratlla
- roca
- ruïna
- salina
- terra
- amiga
- titella
- neteja
- corretja
- vaca
- truja
- botiga

2 Escriu el singular de les paraules que segueixen:

- gallines
- dentistes
- figues
- garatges
- esponges
- taques
- imatges
- pares
- mares
- llengües
- homes
- fetges
- classes
- poetes
- girafes

3 Classifica les paraules en singular de l'activitat 2:

femenins acabats en -a	masculins acabats en -e	excepcions

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Digues si les afirmacions següents són vertaderes (V) o falses (F):

	V	F
Tots els parlants de llengua catalana fan la vocal neutra en posició tònica.		
Per a la majoria de parlants de català, la vocal neutra sempre és en síl·laba àtona.		
Representem la vocal neutra amb la lletra o .		
Representem la vocal neutra només amb la lletra a .		
Representem la vocal neutra només amb la lletra e .		
Representem la vocal neutra amb les lletres e i a .		

2 Completa les paraules de sota amb la grafia que representa la vocal neutra en cada cas. Si et cal, consulta les regles del llibre o un diccionari:

- cas.....
- metg.....
- clínic.....
- viatg.....
- american.....
- mar.....
- fras.....
- cantav.....
- cantav.....n
- vin.....
- obr.....
- deut.....
- cotx.....
- closc.....
- ven.....
- sostr.....
- monarc.....
- dentist.....
- cantàv.....u
- ball.....
- corr.....
- ompl.....
- teatr.....
- motxill.....
- finestr.....
- cont.....
- batll.....
- piràmid.....
- torr.....
- ball.....n
- ball.....s
- seur.....
- mour.....
- lleur.....
- ros.....
- espin.....
- deur.....
- frar.....
- teorem.....
- febr.....
- ballav.....n
- ballàv.....u
- veur.....
- cour.....

3 Escribeu dues paraules de la mateixa família que les proposades:

- teula →
- taula →
- llaç →
- llet →
- mar →
- peix →

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Resumeix i posa exemples de les regles per a l'ús de la vocal neutra que et presenta el llibre.

.....

2 Completa els espais buits del text següent amb **a** o **e**:

Així, doncs, no crec questranyi a ningú que corr.....gués a ens.....car les quatr..... andròmin.....s que teni..... i que m'apr.....ssés d'allò més a p.....ssar per la port..... Tal com anav.....n les cos.....s, s.....nse fein..... i amb les butxaqu.....s buid.....s, no era gaire probabl..... que pogués p.....gar ni aquell..... setman....., ni l'altr....., ni l'altr..... I em vaigstimar més no temptar el diabl.....

JOLES SENELL, *L'habitant del no-res*

3 Completa amb **a** o **e** les formes d'aquests verbs:

- ballav.....
- corr.....
- córr.....r
- vin.....
- meng.....u
- canviav.....n
- pentinàv.....u
- obr.....
- menj.....
- menjari.....
- mirari.....
- ompl.....
- mir.....
- meng.....n
- llegi.....s

4 Completa amb **a** o **e** les paraules següents i escriu una paraula de la mateixa família en què sigui tònica:

- c.....nviar →
- est.....lviar →
- p.....scador →
- p.....dreta →
- eng.....biar →
- tel.....fonar →
- arross.....gar →
- c.....ballot →
- prest.....tgeria →
- p.....reta →
- bibliot.....cari →
- m.....tgressa →

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Completa amb **o** o **u** i escriu el plural de les paraules següents:

• coc..... →	• quiss..... →
• bomb..... →	• quimon..... →
• pa..... →	• po..... →
• pe..... →	• porr..... →
• ferr..... →	• o..... →
• caca..... →	• gripa..... →

2 Escriu la primera persona de l'indicatiu dels verbs que t'indiquem:

• dormir:	• aixecar:
• obrir:	• ventilar:
• menjar:	• esmorzar:
• pensar:	• xiular:

3 Completa les paraules següents amb **o** o **u** i digues de quina paraula provenen:

• pil.....tar →	• c.....rcadura →
• cot.....naire →	• n.....vena →
• n.....clear →	• at.....rar →

4 Escriu un text breu en el qual surtin totes les paraules que hi ha a continuació (pots variar el gènere i el nombre o utilitzar derivats). Procura memoritzar-les i no fer cap falta:

avorrir-se, botifarra, Joan, bufetada, butxaca, muntanya, suportar, torró, sofrir, complir

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Emplena els buits de les paraules següents amb **o** o **u**:

- peix.....s
- glob.....s
- subtít.....l
- end.....llar
- calaix.....s
- parl.....
- s.....car
- m.....ssol
- s.....rgir
-llal
-liva
- esbrin.....
- disc.....s
- av.....rrit
- c.....nill
- dibuix.....s
- tip.....s
- t.....rró
- f.....noll
- corre.....
- ri.....s
- pa.....ns
- g.....vern
- cami.....ner
- p.....sició
- desitj.....
- desc.....breix
- b.....txaca
- f.....nedís
- f.....mera
- b.....irina
- ll.....rer
- lluit.....
- ll.....menera
- oss.....s
- bosc.....s
- t.....rment
- lle.....ns
- r.....ny.....nada
- mas.....ver

2 Classifica les paraules de l'activitat anterior segons la regla ortogràfica que segueixen:

plurals de paraules que acaben en consonant i excepcions	final 1a persona present d'indicatiu	primitiu → derivat	casos especials que cal recordar

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Fes el plural de:

- bosc →
- text →
- peix →
- accés →
- greix →
- terròs →

2 Completa i fes el plural d'aquestes paraules. Alerta, són excepcions.

- ferr..... →
- caca..... →
- tip.....s →
- ri..... →
- tor..... →
- burr..... →
- cact.....s →
- glob.....s →

3 Completa la primera persona de l'indicatiu d'aquestes formes verbals:

- menj.....
- respir.....
- llev.....
- unt.....
- corr.....
- accept.....
- rent.....
- ball.....
- cant.....
- instrueix.....
- pint.....
- dorm.....

4 Escribe una paraula derivada de cada paraula proposada:

- forn →
- embús →
- poma →
- brut →
- foc →
- fusta →

5 Escribe una oració amb cada parella de paraules que et donem. Procura memoritzar-les:

- brúixola/muntanya
.....
- botifarra/avorrir-se
.....
- Joan/butxaca
.....

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Corregeix les paraules «conflictives» que hi ha en les frases que segueixen. Consulta el llibre si et convé:

Per què / perquè

- Perque creus que m'hauria d'entrenar abans de dissabte? Per que penso que t'anirà millor de cara al partit de la propera setmana.
- Diga'm per que vols que et doni el llibre. Per què ara em va bé.

Alhora / a l'hora

- Quedarem alhora de sempre al mateix lloc.
- Procureu entrar tots a l'hora i així seurem junts.

Aleshores / a les hores

- L'autocar surt aleshores indicades.
- I va ser a les hores que va entrar en Manel cridant.

Si no / sinó

- Sino véns avui almenys presenta't demà.
- No vaig agafar el jersei prim si nó el gruixut.

2 Quines de les paraules conflictives de l'activitat 1 tenien errors ortogràfics?

.....

.....

3 T'han funcionat els recursos per saber com s'han d'escriure les paraules conflictives que has treballat en el llibre? N'has pensat d'altres? Si és que sí, explica'ls als teus companys i companyes.

.....

.....

.....

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

- 1 Copia els exemples del llibre que il·lustren cada parella de paraules conflictives i després inventa't una oració per a cada paraula.

perquè / per què

.....
.....
.....

ahora / a l'hora

.....
.....
.....

aleshores / a les hores

.....
.....
.....

sinó / si no

.....
.....
.....

- 2 A partir dels recursos que et donem al llibre per aprendre com s'han d'escriure correctament algunes paraules, digues quines frases utilitzaràs com a estratègia per recordar-les.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Nom: Data:

PRACTIQUEM L'ORTOGRAFIA

1 Corregeix, si cal, les paraules «conflictives» d'aquestes frases.

- Sino amb dius res més pensaré que no vols anar d'excursió. A les hores, ja quedarem quant et vagi bé
- El tren surt aleshores en punt sinó és que hi ha algun impediment com passa quant plou tan que les vies es neguen.
- No he menjat mai pèsols em pernill per què quant la meva mare en fa, no sóc mai a casa.

2 Escriu un text en el qual hi surtin totes les paraules del requadre. Procura escriure-les correctament.

Amb / em, tan / tant, quan / quant, perquè / per què,
alhora / a l'hora, aleshores / a les hores, sinó / si no.

.....

